

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra psychologie

Hodnocení diplomové práce

Téma: Užití motivačních rozhovorů při práci s klientem závislým na psychoaktivních látkách

Autor: Bc. Lucie Tupá

Studijní obor: Etika v sociální práci

Forma studia: Prezenční

Vedoucí DP: PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.

Oponent:

Rok odevzdání: 2012

Obsahová stránka:

Autorka se zaměřuje na dvě základní psychologická témata z oblasti psychologie obecné, psychologie komunikace a psychopatologie – závislost a motivace. Vychází z vlastní praxe v českobudějovickém občanském sdružení Prevent. Popisuje syndrom závislosti a stádia jejího vzniku, rizikové faktory a nakonec na obecné rovině to, jaké může abúsus psychoaktivních látek vyvolat změny osobnostních charakteristik, změny v somatických strukturách a poškození zdraví jak primárně, tak sekundárně, a změny v sociální oblasti. V dalších kapitolách se autorka zaměřila na téma změny, které začíná teoretickým pohledem na motivaci. Dále pak popisuje fáze podmiňující cyklus změny a vytvoření kontraktu. Osmá kapitola směřuje ke změnám, které na základě předchozí práce s klientem musí nastat, aby mohlo dojít ke změně v obtížích. Metodou pro použití při komunikaci s klienty závislými na psychoaktivních látkách jsou motivační rozhovory. Motivační rozhovor jako metoda ležící na pomezí poradenství a terapie, jeho složky a techniky jsou tématem deváté, desáté a jedenácté kapitoly. Uzavírá základními principy motivačních rozhovorů a strategiemi motivačních rozhovorů.

Poskytnutí dostatečné teoretické opory pro praktické využití motivačních rozhovorů si autorka označuje za **cíl práce**. Zaměřila se na model Busman-Kok popsaný u nás Kalinou.

Připomínky:

Diagnostická kritéria syndromu závislosti se vyvíjela stejnou cestou jako diagnostická kritéria jiných poruch, proto metodologický pohled uvedený v začátku kapitoly 1.6 je obecný a jako takový nadbytečný. "

K motivačním rozhovorům je třeba znát daného člověka natolik, aby se dalo porozumět jeho motivům (neboť i závislý má nebo měl své motivy užívat psychoaktivní látky) hlouběji, takže by nebylo na škodu více do hloubky propracovat psychické rizikové faktory pro rozvoj závislosti.

V terminologické oblasti je nepřesnost v označení osobnostních charakteristik (4.1) v tom, že poruchy nejsou osobnostní charakteristiky.

Škoda, že není hlouběji rozpracována kapitola 2.4 (69) Práce s odporem. Obecný povrchní popis s tím, co se musí umět, je jen poukazem, že práce s odporem existuje.

Formální stránka:

Na str. 21 počítač neopravil překlep ve slově odporná, takže v textu zůstalo slovo, které nemusí být nepravdivé, ale domnívám se, že autorka spíše než odpornou pomoc mínila pomoc odbornou. Podobně to nejspíše bude i na str. 26, kdy autorka píše, že pracovníci často do osoby klienta projikují své vlastní potřeby být v práci spěšní. Pravděpodobně chtějí být úspěšní.

Není zcela srozumitelné, jak autorka v citaci popisuje poměrně složitou názorovou situaci, kdy není jednota v tom, zdali je motivace osobnostním rysem. Je tím myšlena schopnost motivace, schopnost být motivován?

Též nesrozumitelná věta se objevuje na str. 27: Udržovat odstup a nadhled neznamená stát se směrem cynickým komentátorem klientovým neúspěchů...

Dívat se na život z jeho dlouhodobé perspektivy – dívat se na něj, nikoliv něho (22).

Pokud jde o výzkumy zmíněné v textu, bylo by formálně žádoucí uvést konkrétněji přímé odkazy na výzkumy.

Spojení ...vyjasnit si klientovi životní cíle nedává informaci, zda ... vyjasnit klientovi životní cíle nebo vyjasnit si klientovy životní cíle (66).

Prezentace práce:

Na sedmdesáti stranách je téma rozvedeno ve 13 kapitolách. v seznamu použitých zdrojů je uvedeno 23 knižních titulů (včetně cizojazyčných)..Práce je upravená a dobře strukturovaná.

Závěr:

Diplomové práce jsou prvořadě závěrečnými výstupy vysokoškolského studia a mají jiné cíle než podávat přehled pracovníkům v pomáhajících profesích. Při zaměření na tento cíl se stane, že autor se zaměří spíše na přehledné informace než na podrobnější rozbory tématu. Tak se stalo i v této práci. Domnívám se, že autorka mohla vylézt ze své praxe více. Vzhledem k tomu, že je sepsaná poctivě a co do šíře vyčerpala téma, hodnotím ji „velmi dobře-dobře“

PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.
vedoucí DP

